

Ünnepi beszéd anyák-napjára.

A legszebb hónap legszebb ünnepére jöttünk most össze, hogy köszöntsük szívünk egész melegével: A MAGYAR ANYÁKAT!

Milyen boldog is az, akinek még meg van az édesanyja, aki még odaborulhat ilyenkor áldott kezére, amely ugyan ráncos és fáradt a sok-sok értünk végzett munkától, de amely nekünk, mégis a világ legszebb, legáldottabb keze. Símitja, eloszlatja homlokunkról a gondbarázdákat, jóságos szava újra megnyitja előttünk az Ég felé vezető utat. Ha elfáradunk a világban küzdelmünkben, hazahív, hazavár az édesanya szava. Ha elfáradsz a világban, gyere haza megpihenni, az öreg fák árnyékában szép időkre emlékezni. Rád nevet, mint hajdanában, a cseresznye, piros alma; gyermek leszel újra, fiam, s belefogsz egy régi dalba...

Miért olyan szent hely nekünk az otthon az ő kopott, régi bútoraival, fakult képeivel? Hiszen máshol szebb bútorokat, külön képeket is találunk? Mert otthon minden bútort, minden képet, szobánk minden részét az az áldott kéz simogatja, melengeti, s mintha minden része otthonunknak azért volna, hogy bennünket kiszolgáljon. Az édesanya a család nap-sugara. Nélküle úgy élnénk, mint az örök hó hazájában az eszkimó, örökös éjszakában, sötétségben. Kinek nem dobbant meg a szíve, ha elszólította őt útja hazulról? Bizony, együtt mondjuk ilyenkor a költővel mindnyájan: Mint ölelt át reszkető karával, mint marasztott esdeklő szavával...

Távol vagyunk tőle, visszavágyunk hozzá. Ha máskor nem, legalább este, mikor elcsendesedik körülöttünk a világ zaja, gondolunk haza, Reá, az édesanyánkra, aki talán éppen most imádkozik értünk. S van-e valaki, akinek ha rosszul megy dolga, nem így sóhajt fel: Ó, ha tudná mily nyomorban élek, meghasadna a szíve szegénynek!

Ha pedig úgy rendeli a jó Isten, hogy megássák azt a sírt, amely elveszi tőlünk a legjobbat, a legdrágábbat, akit a világon szerettünk, mint hoznánk vissza Őt közénk, mint adnánk oda érte talán az életünket is. S az a sír, az az egyszerű sírhant örökre odaköt, visszahív bennünket a világ minden tájékaról. Nem tudunk elválni, elszakadni tőle soha többé.

Boldogok, akik még köszönhetik az édesanyjukat. Boruljanak le hát e napon, de ne csak ezen a napon, hanem az év minden napján, s adjanak érte hálát az Istennek, hogy maguk körül érezhetik azt, akinek legtöbbször köszönhetnek a világon, aki maga a megtestesült jóság, szeretet, önfeláldozás! Nem hiába mondja a költő, mikor öccsének levelet ír haza:

S anyánkat, azt az édes, jó anyát,
 Ó, Pistikám, szeresd, tiszteld, imádd,
 Mi ő nekünk, azt el nem mondhatom,
 Mert nincs rá szó, nincs rá fogalom,
 De megmutatná a nagy veszteség,
 Ha elszólítná tőlünk őt az ég.

Az édesanya alakja lebegett legnagyobb költőink, művészeink előtt, amikor életük legnagyobb alkotását megcsinálták. A költők legszebb verseiket áldozták Édesanyjuknak. A festők legszebben az édesanyjukat örökítették meg s nincs az a legkisebb ember, aki nem szeretné, ha valamilyen módon megörökíthetné azt, akinek életét köszöni, akitől — a jó Istennél kívül legtöbbet kapott — valamilyen formában meghálálhatná jóságát, szeretetét.

De nincs arra szó, nincs olyan szép vers, amely hűen ki tudná fejezni azt a szeretetet, amelyet édesanyánk velünk szemben érez.

Ugy érezzük, a mi nyelvünk is dadog, nem találjuk a szavakat, amikor most nekik, a magyar édesanyáknak akarjuk nagy szeretetünk, örök hálánkat kifejeznünk! Mert márthatnánk tollunk a szívünkbe, még a saját vérünkkel sem tudnánk leírni azt az igazi köszönetet, amivel tartozunk nekik: édesanyánknak.

Azt kívánjuk tehát: Áldja meg az Isten mind a két kezével a magyar édesanyákat!

ÉDESANYÁM.

A szava lágy zene, mely elkísér
 Az élet-úton: szent harmonia
 A kalmárvilág zavaros zajában.
 A szeme rajtam, bárhová megyek,
 Édes sugára mindig haza-köt,
 Mint láthatatlan erős kötelék.
 A karja párna, meleg és puha,
 A karja bástya: erős menedék.
 A keze selyme, ha megsímogat,
 A gond felhőit messze kergeti
 Viharban edzett büszke homlokomról
 És dolgos ujjá nékem szent iránytű,
 Isten ujjának mása. Megmutatja,
 Hogy merre menjek, hol ragyog a cél
 És hol vár rám a boldogság szigetje,
 S a szíve fészek: a jóság pihéje
 Teszi meleggé. Édes csoda-fészek,
 Álmok lakása, vágy pihentetője.